

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

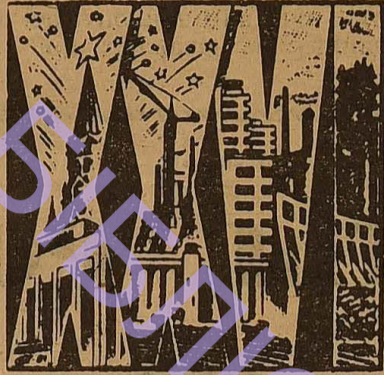
Видається з 1933 р. № 40 (1533). 23 ГРУДНЯ 1983 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

В ПАРТКОМІ ОДУ

Відбулось чергове засідання партійного комітету університету, на якому було заслухане питання про підготовку парторганізацією і деканатом хімічного факультету кадрів вищої кваліфікації та заходи по її поліпшенню в світлі вимог XXVI з'їзду КПРС.

Відзначено, що в цій важливій справі колективом хімічного факультету пророблена значна робота. Питання підготовки кадрів вищої кваліфікації систематично розглядаються на партійних зборах, засіданнях партбюро, вченої ради і кафедр. На факультеті затверджені плани підготовки кадрів вищої кваліфікації і перспективний план захисту докторських і кандидатських дисертацій на період до 1990 року. Проте виконується цей план слабо. Щороку знижується процент виконання плану захисту кандидатських дисертацій, це низька ефективність підготовки кадрів через аспірантуру. Фактично захищають дисертації в багатьох випадках не ті особи, котрі вказані в планах, а заплановані захисти дисертацій нерідко переносяться на пізніші строки.

Партійний комітет ОДУ

прийняв з цього питання постанову, в якій рекомендовано підвищити персональну відповідальність завідуючих кафедрами, наукових керівників, аспірантів та співзачків за якісну і своєчасну підготовку кадрів вищої кваліфікації. Партійному бюро і деканату хімічного факультету запропоновано вжити заходи по усуненню відзначених недоліків.

Активно пройшло обговорення питання про виконання постанови парткому від 9 лютого ц. р. «Про стан трудової дисципліни серед співробітників і студентів університету». Комісією парткому, яка ретельно вивчила факти порушення трудової дисципліни і зробила глибокий аналіз причин, які породжують ці негативні явища, встановлено, що, не дивлячись на зрушення в цьому питанні, становище залишається серйозним. Все ще значний процент пропусків занять, особливо на факультеті РГФ, на філологічному та геолого-географічному факультетах. Мають місце зриви лекцій, запізнення на роботу, незадовільне ведення документальних обліку робочого часу та ефективності його використання. Ряд комсомольських і профспілкових груп слабо займаються питаннями боротьби з порушеннями трудової дисципліни.

Після широкого обміну думками членів парткому, деканів, секретарів партійних організацій була прийнята постанова парткому ОДУ, спрямована на встановлення в кожному колективі факультету, курсу, кафедри, в кожному підрозділі режиму строгої свідомої комуністичної дисципліни в усіх ланках учбової, виробничої і громадської діяльності, керуючись при цьому вказівками партії, викладеними в рішеннях листопадового (1982 р.) та червеневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС.

Були розглянуті також інші питання.

Напередодні СЕСІЇ

РЕЗУЛЬТАТИ першого міжсесійного контролю знань студентів стверджують дефіцит часу, який втрачений кожним з курсів на протязі чотирьох тижнів у вересні чи жовтні місяцях. Успішність студентів II—IV курсів на 12 листопада нинішнього учбового року склала 70 процентів. Це означає, що 1260 студентів не проявили себе, не показали цілісних знань, або ж погано відвідували заняття. При цьому можна було б знайти виправдання, що «не встигають», «мало часу» виділено на практичні і семінарські заняття. Нічого сказати, було і таке. Подібні факти мали місце у роботі деканатів, котрі не зуміли методично правильно спланувати заняття, не витримали порядок в чергуванні лекційних і практичних занять. Кожен курс до міжсесійного контролю мав не менше шести тижнів на аудиторні заняття. За цей час викладач зміг би провести три-чотири практичних і лабораторних заняття і виставити декілька оцінок, які да-

ли б можливість більш-менш об'єктивно оцінити рівень засвоєння знань студентами.

Окремо можна сказати і про недоліки в плануванні, організації самостійної роботи студентів по дисциплінам кафедр та про координацію цієї роботи в рамках факультету, спеціальності, розподілу ліміту позааудиторного часу студента між дисциплінами кафедр. Адже не студент вибирає собі дисципліну для підготовки із спеціальності. Регламентують, забезпечують цей процес учбовий план і робочі програми курсів дисципліни. Середній студент часто не в змозі опрацювати весь матеріал. І якщо кафедра і факультет в цілому не працюватимуть над вивченням питань завданості студентів під час самостійної роботи, то неможливо буде правильно впливати на організацію учбового процесу, якість учбових занять та організацію самостійної підготовки студентів.

Досвід інших вузів підказує, що організаційно-мето-

АТЕСТАЦІЯ. ЩО ВОНА ДАЛА?

дичні комісії, групи аналізу якості навчального процесу можуть конкретно аналізувати завданість студентів домашніми завданнями на день чи на тиждень, давати рекомендації кафедрам щодо покращення методичного забезпечення дисциплін та скорочення при потребі об'єму матеріалу для самостійної роботи.

Низька сьогодні успішність студентів II—III курсів. Більше третини студентів не встигають. Водночас зауважимо, що успішність студентів першого курсу значно вища. Пам'ятаючи про «проблему першого курсу», труднощі адаптації студента в умовах вузу, ректорат, кафедри провели відповідну роботу по створенню умов для успішного навчання студентів-початківців. Отже, знову, проблема, на цей раз проблема II—III курсів. І ця проблема виникла завдяки тому, що з поля зору деканатів випало питання трудової дисципліни цієї категорії студентів. Низька успішність і слабка дисципліна студентів II і III курсів пов'язані із послабленням організаційної і виховної роботи в цих колективах. І в цілому слід зауважити, що відійшли з ролі традиції самоуправління, так званих «студентських деканатів». Чомусь краще ця справа вирішується в студентських будівельних загонах, і зовсім прикро стає, коли

бачиш безпорадність старостату курсу, громадських організацій у вирішенні питань, пов'язаних з управлінням, призначенням студентів, поселенням в гуртожиток, організацією спортивних змагань, культурного відпочинку чи чергування по лінії ДНД та ін. Створення колективів важливіше із завдань.

Однак, сьогоднішні другі і третьокурсники, як бачимо, погано засвоюють програми. Мабуть, для них адаптація в умовах університету пройдений етап. Ім все зрозуміле, проблем нема. Такий собі «середньостатистичний» студент думає, що сесія далеко, а прийде час — надолужимо пропущене, на стипендію витягнемо. У викладача ж, зрозуміло, іншого виходу нема — слід студента заставити працювати. В графах успішності з'являються «неатестовано» чи «незадовільно». Факти перевірок на факультетах, особливо з великим контингентом студентів, свідчать, що в середині листопада місяця пропуски занять досягли 30—40 процентів від загальної кількості студентів на вказаних курсах.

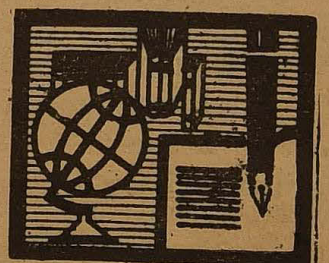
Слідуючий міжсесійний контроль знань засвідчить приблизно 90 процентів встигаючих студентів. Це вказує на те, що по ряду дисциплін була вже достатня кількість практичних і лабораторних занять, студент від-

чув близькість невідворотного діалогу з викладачем і почав працювати.

Незабаром сесія. Ректоратом і деканатами вже проведена відповідна організаційна робота. Приділяється значна увага створенню додаткових умов студентам для самопідготовки. На кафедрах планується робота кабінетів з врахуванням часу для лабораторно-екзаменаційної сесії для всіх трьох форм навчання. Викладачі проведуть додаткові групові та індивідуальні заняття та бесіди з відстаючими студентами, опрацюють з ними складний матеріал. Для цього студенти і самі повинні проявити активність, з'явитись на кафедру і користуватись консультаціями.

Отже, студентство напередодні зимової сесії. Для першокурсників це перша і хвилююча сесія, а для п'ятикурсників звичайна, дев'ята за рахунком і передостання у їх студентському житті.

М. ПАЩЕНКО,
начальник учбового відділу ОДУ.

У К А З

Президії

Верховної Ради СРСР

ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ВИБОРІВ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР ОДИНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ

У зв'язку з закінченням строку повноважень Верховної Ради СРСР десятого скликання, на підставі статті 90 Конституції СРСР і статті 12 Закону СРСР «Про вибори до Верховної Ради СРСР» Президія Верховної Ради СРСР постановляє:

Призначити вибори до Верховної Ради Союзу Радянських Соціалістичних Республік одинадцятого скликання на неділю, 4 березня 1984 року.

Голова Президії Верховної Ради СРСР
Ю. АНДРОПОВ.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР
Т. МЕНТЕШАШВІЛІ.

Москва, Кремль.
16 грудня 1983 р.

ПЛЕНУМ ОДЕСЬКОГО ОБКОМУ КОМСОМОЛУ

Відбувся VII пленум Одеського обласного комітету ЛКСМ України.

З доповіддю «Про участь комсомольських організацій області у розвитку руху «Тваринництво — ударний фронт молоді» виступив перший секретар Одеського обкому ЛКСМ України В. М. Давидов.

З розглянутого питання пленум прийняв відповідну постанову.

Учасники пленуму заслухали інформацію про роботу обкому комсомолу після XXV обласної звітно-виборної конференції. З інформацією виступив секретар обкому комсомолу Ю. А. Авксентьев. З розглянутого питання пленум прийняв відповідну постанову.

Було розглянуто також організаційне питання. Пле-

нум звільнив від обов'язків другого секретаря і члена бюро обкому комсомолу І. С. Копанського у зв'язку з його переходом на партійну роботу. Другим секретарем і членом бюро обкому комсомолу обрано Ю. Д. Соколова.

Пленум звільнив від обов'язків секретаря і члена бюро обкому комсомолу М. В. Рибалка у зв'язку з переходом його на господарську роботу. Секретарем і членом бюро обкому комсомолу обрано І. М. Ковалю.

ДОВІРЕНЕ МАЙБУТНЄ

На комсомольських зборах, на політгодинах, в особистих бесідах ми, хіміки-неорганіки IV курсу хімфаку, все частіше говоримо про своє майбутнє, все більше замислились: чому у нас вчителя називають довіреною особою суспільства? І приходимо до висновку, що, чим ближче до закінчення вузу, тим більше кожен з нас стає учителем. І тому бути ватажком (комсоргом, старостою, політсектором, профоргом, культсектором), добре виконувати повсякденні доручення — значить свідомо, цілеспрямовано ставати вчителем вже сьогодні.

Наша група серед семи інших на курсі не вважається передовою. Чому? В групі стільки активістів: наприклад, Т. Пірус (комсорг), І. Дудник (політсектор), Л. Калашникова (академсектор), Н. Пустовіт (культмасова робота) та інші; четверо відмінників, багато учасників

різних гуртків. Є, правда, і боржники: якісь семінарські чи практичні не дотягують, особливо погано навчається наш студент Ю. Чех, котрому хімфак виявився не по душі, (а може, не по зубам). Дивно, чому він взагалі сюди прийшов. Все комсомольське бюро курсу, студдеканат, деканат крутяться навколо цієї особи — а результатів ніяких.

Зате основна частина групи — старанні, працьовиті, встигаючі юнаки та дівчата, для них хімія стала справжнім поклонням. Як і педагогічна діяльність. Адже кожний з нас розуміє, що хімія і педагогіка в нашій майбутній роботі повинні злитися в єдину, велику виховну силу.

З якою старанністю наші студенти, члени ДНД, йдуть на вечірне чергування по місту. Або проводять заняття гуртка «Юний хімік», в яко-

му по черзі головують, визначають основний зміст його роботи, готуючи для наступних років нове покоління студентів. А хіба не цікавою, формуючою нашу свідомість школою стають практичні заняття з політекономії! І громадська і трудова активність — важливі риси нашої студентської молоді. Проблема підвищення ефективності ідейно-політичного виховання школярів — це, по суті, проблема росту нашої педагогічної культури. Довірена особа суспільства не має права на зупинку в своєму ідейному та духовному розвитку.

І ми це добре розуміємо напередодні зимової сесії, котру група вирішила скласти набагато краще, ніж літню.

Л. ПАВЛОВСЬКА,
студентка IV курсу
хімфаку, група
неорганічної хімії,
староста групи.

ТУРБОТИ ПЕРШОКУРСНИКІВ

Перед зимовою сесією комсомольська організація I курсу філологічного факультету вирішила підсумувати перші результати успішності і відвідування лекцій студентами.

Картина цієї атестації не дуже втішна, про що критично говорили комсорг курсу М. Келюшок та групкомсорг на комсомольських зборах.

Тут криється кілька причин: ще не всі студенти звикли до університетської форми навчання, дається взнаки малий досвід при складанні конспектів, дехто вже почав лінуватися, пропускати заняття.

Негативно впливає на нашу успішність низка температура в багатьох аудиторіях учбового корпусу. Гостро стоїть і питання з пропусками занять без поважних причин.

Комсомольці гаряче обговорили всі ці недолки, дали їм відповідну оцінку, відзначили і все краще, що є на курсі, відзначили кращих студентів, котрі стали для нас хорошим прикладом в навчанні, в громадській роботі, в культурному житті. Серед них виділяються і комсорг курсу М. Келюшок і, відповідальна за ідеологічний сектор комсомольського бюро курсу Н. Ростомашвілі, і комсорг групи Н. Ананьєва та інші.

На цих же зборах були заключені договори між академічними групами курсу про активне соціалістичне змагання. Щоб добре навчатися і якнайкраще складати сесію.

Ю. ПРИСЯЖНИЙ,
заст. комсорга I курсу
російського відділення
філфаку, слухач ШМЖ.

ВУЗ НАЧИНАЄТЬСЯ С МУЗЕЯ

В Москві состоялся семінар по темі: «Роль музеїв вузів в справі підвищення якості учебної і ідейно-воспитательної роботи со студентами».

С докладами виступили керівники Минвуза ССРСР, сотрудники крупнейших музеїв країни і вузів. Состоялся обмен опытом работы, знакомство с музеями.

Музей является учебно-воспитательным подразделением вуза, центром коммунистического воспитания студентов.

Учебные музеи университета — палеонтологический, зоологический, геолого-минералогический, можно сказать, его родственники. Эти музеи, известные в стране, хорошо оборудованы и завоевали популярность не только в стенах университета. Они постоянно пополняются экспонатами, совершенствуют свою экспозицию.

На прошедшем смотре-конкурсе проведенном Минвузом ССРСР, посвященном 60-летию образования ССРСР, наш зоологический музей награжден Почетной грамотой.

Музей боевой славы, которому скоро исполнится 20 лет, был первым вузовским музеем такого рода, неоднократно награждался дипломами. В настоящее время он становится центром работы нашего коллектива по созданию «Летописи Великой Отечественной войны». В

нем проводятся экскурсии для студентов и школьников, где их знакомят с подвигами студентов и сотрудников университета в годы Великой Отечественной войны.

Работает клуб «Поиск» по сбору материалов, документов и экспонатов. Готовится к 40-летию освобождения города Одессы и Победы советского народа в Великой Отечественной войне.

Музею уже сейчас необходима дополнительная площадь для его усовершенствования, расширения и создания новой экспозиции по теме «Боевая и трудовая слава университета».

Абитуриенты, первокурсники, гости и студенты работающие над курсовыми и дипломными работами, побывав в музее, должны ознакомиться с историей вуза, его замечательными людьми и традициями.

К сожалению, в этом году исполняется 10 лет, как разобран и переведен в различные помещения музей истории университета. Было предпринято много попыток его восстановления, но пока все остается по-прежнему. А ведь университету, с его более чем 100-летней историей, есть что показать и на чем учить молодое поколение.

Г. АХЛАМОВ,
заслуженный
рационализатор УССР.

В. ЛОБКОВ,
кандидат
биологических наук,
участник семинара.

ПРОТИВ БОМБ

... Пикеты у баз.
Пробиты бреші.
Против крылатых!
Против «Першингов»!
Машины полиции
Несутся, воя,
Но завтра будет
Нас больше вдвое!
Не нужен день
Смертельного приступа!
Сомкнем ряды
Против бомб и выстрелов!
Не прячьтесь, люди,
В свои квартиры,
Не надо думать,
Что дело мира —
Удел правительств,
А надо вместо
Разъединенности
Встать с протестом

Против беды,
Нависшей над миром.
Против ее
Смертоносного пира.
Сделаем все,
Что зависит от нас,
Чтобы изгнать
С планеты все войны.
Да будет воля
Народных масс
Задачи этой
Всегда достойна!

Татьяна ПАРШИНА.

Мы-интернационалисты

У КАРТЫ РОДИНЫ

Мы не знаем, встретимся ли мы еще когда-нибудь. Через несколько дней закончится наша стажировка в Одессе, мы уедем в Венгрию. Будут продолжать свою учебу в Одесском университете математики, физики из ГДР и Кубы. Но, быть может, лет через десять на какой-то точке нашей замечательной планеты Земля встретимся мы случайно, и вспомним наш памятный урок «У картины моей Родины».

В этот день мы собрались на занятие в большой, светлой аудитории, чтоб рассказать друг другу о том, как прекрасна у каждого из нас Родина, в каких городах мы родились и где учились.

Мы волнуемся. Ведь это у нас первое совместное занятие. Мы — это студенты ГДР, Кубы, Венгрии. Каждому из нас очень хочется, чтобы поверили преподаватели и студенты, что именно город, где он родился и вырос, — самый прекрасный на земле.

Вот рассказывает кубинка, студентка I курса мехмата Мария Родригес. Она часто бывала в кубинских деревнях, и ей кажется, что эти села самые прекрасные на земле.

Студенты I курса механико-математического факультета из ГДР Дирк Митте, Роланд Дучк, Хольгер Фридрих, Гунтер Векк, Энс Ортерн и другие иллюстрируют свои ответы фотографиями, слайдами о родной земле. Присутствующие в аудитории студенты и наши преподаватели Ж. Л. Година, Л. С. Силенко, С. Е. Полякова, Е. П. Евдокимова услышали много интересного об истории образования ГДР, о том, как хорошеют с каждым днем города Берлин и Дрезден.

ВСТРЕЧА С МЕЧТОЙ

Кто из мужчин не мечтал стать в детстве мореплавателем? Мы, венгерские студенты, тоже мечтали бороздить моря и океаны, но... к сожалению, море мы видим только в кинофильмах или читали о нем стихи.

Нам повезло. Недавно мы встретились с моряками, теми, кто свою мечту превратил в быль.

Комсомольская организация Одесского порта пригласила нас к себе в гости. Нас ждали на причале. Мы весело поздоровались с моряками

и сели в катер. Заместитель секретаря комсомольской организации Николай Лебедев рассказал об истории порта. Оказывается, портовики первыми принимали необыкновенный груз — ленинскую «Искру», первыми присоединились к восставшим матросам броненосца «Потемкин». А как много интересного мы узнали об одесском порте в годы Великой Отечественной войны. Здесь стояли на смерть. Моряки обеспечивали осажденному городу единственную морскую доро-

гу — «дорогу жизни», по которой шла помощь с Большой земли.

Еще долго продолжалась душевная беседа между моряками черноморцами и студентами из ВНР. Кертес Габор рассказал своим новым друзьям о Венгрии, о студенческой жизни. Мы обменялись адресами, сувенирами.

За иллюминатором бушевало ноябрьское море, но нам было тепло и радостно от того, что мы приобрели новых друзей — моряков.

Андраш ТОТ,
Гадо ДЪЕРДЬ,
студенты ВНР.

ЦІКАВА ЗУСТРІЧ

Антон Флоріанович Михайлевський, військовий журналіст, комуніст, поет, член Спілки письменників СРСР, з великим захопленням слухали його ми, студенти — філологи I курсу українського відділення.

— Багато країн довелось мені побачити, — говорить Антон Флоріанович, — але

де б я не бував — в Берліні, в Дрездені, в степах Монголії, — ніколи ні на хвилину не забував рідний край, свою Батьківщину, свій батьківський дім. Завжди тягнуло співати свої пісні, тягнуло до поезії.

В авторському виконанні прозвучали такі вірші: «Балада про сина», «Чорні ле-

беді», «Балада про очі», «Софія Ротару», «Золоте весілля», «Білий танок», «Хвилина прощання» та інші. Вони задушевні, життєво правдиві, невимушені, емоційні, привабливі. Автор пише тільки про те, що бачив у своєму житті, і що глибоко пережив.

Р. НЕБЕЛЮК,
студент I курсу філфаку,
українське відділення,
слухач ШМЖ.

ДЛЯ ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ

Тут все, як і в кожному деканаті: свої гарячі хвилини під час перерви, суперечки щодо графіку лекцій та практичних, проблема з аудиторіями. Це деканат факультету громадських професій. Декан у відрядженні, його функції виконує методист М. В. Меркулова. До неї заходять викладачі відділень естетики, бібліотеки, художнього слова, гідів-перекладачів і т. д. Кладуть на стіл плани своїх курсів, уточнюють графік роботи, місце роботи, спішають на заняття.

— Яке ж практичне значення факультету в житті студентів? — запитую у Марини Вікторівни.

— Якщо коротко, посудіть самі: два роки тому відділень ФГП було 10, а нині — вже 15. Згодом буде ще більше. Значення, мабуть, в тому, що будь-яка професія — наприклад, філолога, юриста, фізика, біолога, хіміка тощо — не може задовольнити повністю духовні запити молодої людини, котра поривається до великих знань, до краси, до особливого життя. У нас студенти за два роки отримують ще один диплом, а знання прирівнюються до середньої спеціальної освіти.

— І багато бажаючих одержати її?

— О! Погляньте сюди. Переді мною списки юнаків та дівчат, які стали студентами ще одного, внутрішнього, закладу. На відділенні естетики вчаться 90 осіб, гідів-перекладачів — 51, молодих журналістів — 88, бібліотекарів — 55, лекторів — 85, народного хору — 46, художнього слова — 47 і т. д. На деякі відділення набір ще не закінчився, як, наприклад, на організаційно-виховної та військово-патриотичної роботи. Наступного року запрацює, очевидно, і

ЛЮДИНИ

студія туристсько-екскурсійна.

— А все ж відділення ці мені нагадують чомусь гуртки або студії. Корисні, цікаві, але — гуртки...

— Е, ні, це факультет, хоч і дворічний всього, але факультет. Марина Вікторівна на хвилину замислилася. — Знаєте що, подивіться оці списки під іншим кутом зору.

Я звертаю увагу на те, скільки і з яких факультетів приходять студентів на відділення ФГП. В школу молодого лектора істориків прийшло 21, юристів — 5, філологів — 17, з РГФ — 2, фізиків — 10, хіміків — 9, з мехмату — 9, біологів — 3, з геофаку — 3. Хто вони, ці студенти? В основному —

громадські активісти в групах, на курсі, на факультеті, ті, що своє життя в майбутньому тісно пов'язують з педагогічною та партійною, пропагандистською діяльністю. Бойовий невгамовний народ, котрий хоче оволодіти справжніми секретами лекторської майстерності, доносити до людей величній зміст сьогодення, накреслити пар-

ті, допомагати трудящим наближати комуністичне завтра.

Численні, розмаїті в якісному відношенні й інші відділення.

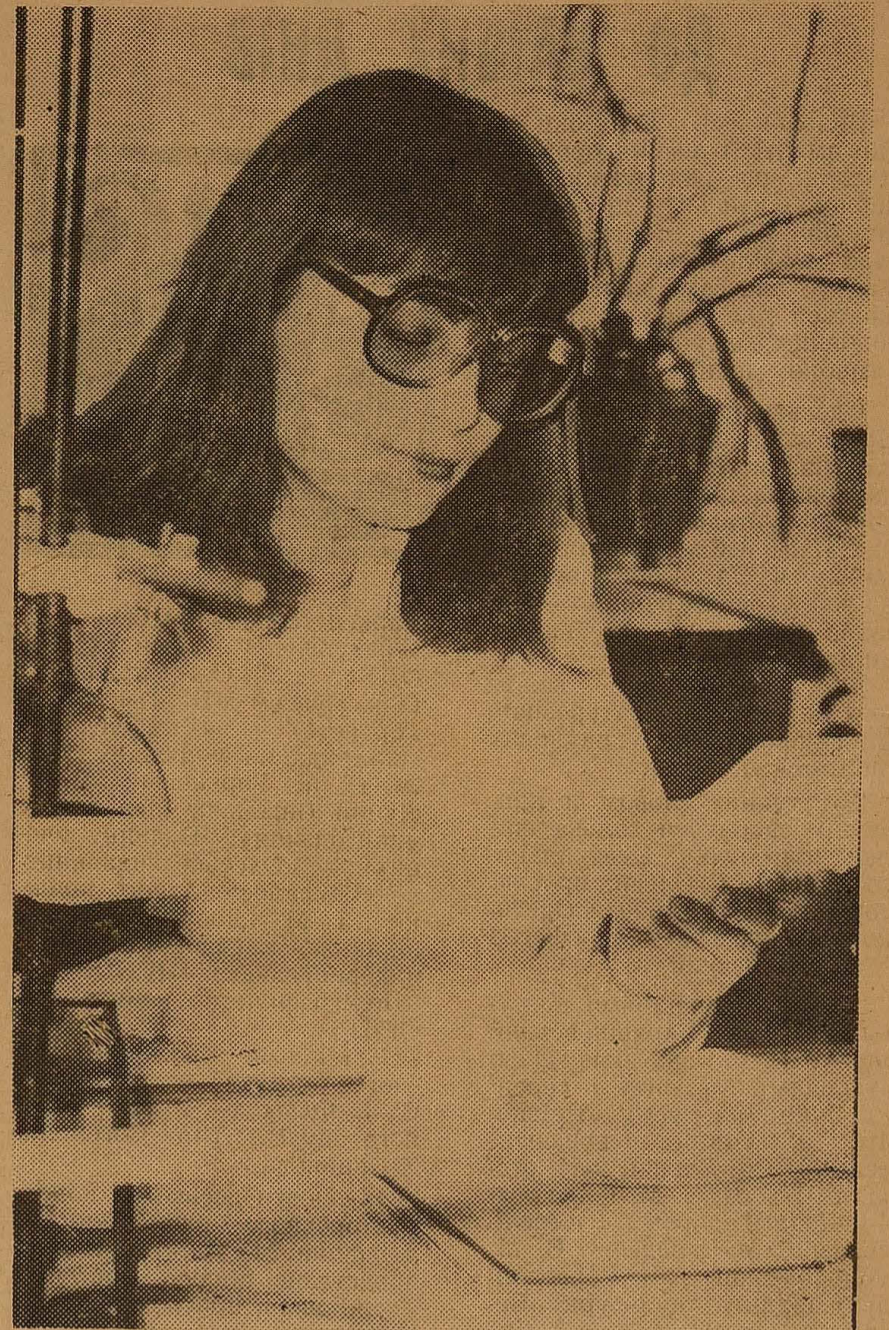
— Бачите, — продовжує Марина Вікторівна, — коли б студента ФГП просто цікавив, наприклад, спорт, він пішов би в ДТСААФ, а бажаючи стати тільки гідом-перекладачем — на спеціальні курси, яких у місті чимало. Тут, очевидно, має значення вся ситуація — коли є можливість закінчити саме два факультети. І справа, мабуть, не в тому, що певна кількість філологів, наприклад, працюватиме згодом в музеях, в театрі, в бібліотеці, на кіностудії, а саме в цій прекрасній можливості якнайповніше виявляти і застосовувати в житті свої таланти, нахили, уподобання, ставати вже сьогодні духовно розвиненою людиною. І, можливо, якби не вона, зник би і весь ломоносівський порив до духовних вершин. Отже — ситуація, психологія великих творчих резервів, що нерідко дримають все життя в людині з одним лише фахом.

Я знову проглядаю списки. Цікаво: ось на відділення естетики прийшло 11 фізиків, 14 хіміків, 6 математиків, 11 біологів, 7 географів і т. д., не менше їх прийшло й на інші відділення.

Саме життя підтверджує справедливість марксистсько-ленінського вчення про всебічний духовний розвиток людини.

На факультеті громадських професій тепер діє 15 відділень. Завтра їх буде ще більше. Бо чимало студентів гуманітарних наук вивчатиме і котрусь із наук природничих. А от це поки що залишається для них проблемою.

А. МИХАЙЛОВ.

Елла Єрмічов вчиться на третьому курсі хімічного факультету. Вона відмінниця навчання, веде велику громадську роботу.

На знімку: Елла Єрмічов на лабораторних заняттях. Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ДО 100-РІЧЧЯ ВІДКРИТТЯ ФАГОЦИТОЗУ

Одним із засновників сучасного вчення про імунітет був видатний російський вчений І. І. Мечников, чие ім'я носить Одеський державний університет.

В 1883 році з промовою «Про цілющі сили організму» І. І. Мечников виступив в Одесі, на VII з'їзді лікарів та природознавців, в якій вперше викладає еволюцію імунітету і свої погляди на фагоцити, як одне із захисних пристосувань організму. Фагоцитоз, як він назвав відкрите ним явище, є боротьба організму при допомозі білих кров'яних кульок, названих ним фагоцитами, проти мікробів, що до нього потрапили.

З позицій сучасної науки великий вклад І. І. Мечникова в розробку теоретичних основ імунології, патофізіології, гематології, гістології, цитології не підлягає сумніву, але сучасникам важко

було дати правильну оцінку його висновкам, котрі зустріли різко негативне відношення з боку провідних учених того часу. Потребувалося 25 років, щоб відкриття, зроблене російським вченим, стало загальноновизнаним. В 1908 році І. І. Мечникову була присуджена Нобелівська премія.

Прогрес в розвитку імунології, загальної патології, патофізіології і бактеріології за 100 років, що пройшли з часу відкриття І. І. Мечникова, не зменшив актуальності його ідей. Коло відкриттів, пов'язаних з роллю фагоцитуючих клітин, безперервно розширяється. Та всі вони залишаються концептуально пов'язаними з учинням нашого великого співвітчизника, яке служить народу.

В. КАЛІЦЕВ,
кандидат медичних наук.

З НАСТУПАЛЬНИХ ПОЗИЦІЙ

Так можна назвати провідну ідею підсумкової науково-теоретичної конференції, яка була організована деканатом факультету підвищення кваліфікації в конференц-залі університету.

Ось вже дванадцятий рік працює цей факультет. Слухачами його нинішнього 42-го потоку стали викладачі технікумів та училищ Кемерово, Ашхабада, Львова, Херсона та інших міст нашої країни.

Черговий потік завершив курс навчання традиційною конференцією. В центрі уваги постали питання актуальних завдань контрпропаганди, що впливають із рішень червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС. І це не дивно, адже контингент слухачів — викладачі суспільних наук.

Присутніх привітав ректор університету професор В. В. Сердюк.

Завідуючий кафедрою історії СРСР професор М. Ю. Раковський в своїй доповіді підкреслив, що контрпропаганда — це невід'ємна складова частина ідеологічної діяльності КПРС, ґрунтовно розкрив основні напрямки цієї роботи в світлі вимог червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

Слухачі факультету М. Савченко, О. Мартинець, В. Машинський, С. Мещерякова говорили про велику ідеологічну роботу викладачів, спрямовану на розвінчування буржуазних і ревізіоністських концепцій та фальсифікацій вітчизняної історії.

В обговоренні питань взяли участь присутні слухачі.

Із заключним словом виступила декан факультету підвищення кваліфікації доцент Л. А. Левченко.

Немає сумніву, що дана науково-теоретична конференція, як і весь трьохмісячний курс навчання на факультеті, принесе чималу користь викладачам, що готують спеціалістів середньої ланки для різних галузей народного господарства нашої країни.

Ю. ВІЙТИК,
слухач ШМЖ.

СЛІДАМИ ВИСТУПІВ

«З Н К»

В 31 номері (від 14 жовтня 1983 р.) газети «За наукові кадри» було опубліковано фотозвінування. Редакція отримала відповідь від коменданта гуртожитку № 1 М. С. Горбенко. Сміття, яке лежало на подвір'ї гуртожитку № 1, прибрано.

Читач продовжує розмову

НАВЧАННЯ І ЧАС

Не можна про жодного студента сказати, що коло його інтересів обмежується чимось одним — наприклад, одягом чи диско. У всіх є свої захоплення, улюблені справи, але тільки одиниці захоплюються навчанням, віддаючи йому всі свої сили і час. Треба не забувати: в університеті діє багато різноманітних гуртків за інтересами. Є чим займатися і особисто, поповнювати свій духовний світ, який не може на

одній перерві відразу розкритися сторонній людині.

Ось в нашій групі обов'язково ведуться цікаві розмови про мистецтво, літературу, музику.

Студент любить добре одягатися? В цьому немає нічого поганого. Звичайно, я не кажу, що треба мати повну шафу імпортованих речей і батарею взуття, але пару хороших речей мати потрібно. А те, що студентам нецікаво сидіти на лекціях, — то й тут є свої причини. Нам не вистачає часу на все: проробити весь матеріал, який з

часом накопичується, збільшує академічний хвіст, матеріал в результаті стає нецікавим, — і це відбивається на відношенні до лекції. Студент же не може цілу добу займатися одними лекціями замість 2—3 годин. А після лекції ще стільки перед ним завдань бібліотеки, гуртожиток, їдальня, духовний розвиток, спілкування з друзями, громадська робота, сімейні справи і т. д. Ні, для всього часу не може вистачити. У студента не сім голів. Можливо, в нашій навчальній системі є певні недоліки і протиріччя, які вирішувати повинні не тільки студенти.

В. ГЕРЛАШ,
студентка IV курсу,
мехмат.

ВІД ІВАНА ФЕДОРОВА ДО НАШИХ ДНІВ

Виповнилось 400 років з дня смерті Івана Федорова — людини, що подарувала нам першу російську друковану книжку. За ці століття людство зробило неабиякий крок вперед, але саме книга залишається для нас не тільки головним джерелом, але і символом знань.

Одеська державна орден Дружби народів наукова бібліотека ім. О. М. Горького, наукова бібліотека держуніверситету та організація спілки книголюбів Центрального району м. Одеси організували наукову конференцію «Від Івана Федорова до наших днів».

В конференції взяли участь вчені, літературознавці, співробітники наукових бібліотек м. Одеси.

З вступним словом до присутніх звернувся голова спілки книголюбів Центрального району м. Одеси, проректор з наукової роботи Одеського університету професор І. П. Зелінський.

Потім з доповідями виступили: П. Й. Каришковський (професор, зав. кафедрою стародавнього світу і середніх віків) на тему «Першодрукар, гуманіст, просвітитель»; Г. Д. Зленко (зав. відділом НБ ім. О. М. Горького) — «Іван Федоров і «Острозька біблія» в Одесі»; Є. М. Голубовський (ст. кореспондент відділу культури «Вечерній Одессы») — «Є. І. Фесенко і його видавницька діяльність»; Є. В. Савельєва (зав. відділом рідкісних книг НБ ОДУ) — «Стародруковані українські книжки у фондах наукової бібліотеки ОДУ»; О. Ю. Ноткіна (гол. бібліограф НБ ОДУ) — «Рідкісні одеські видання

марксистсько-ленінської літератури у фондах НБ ОДУ»; Л. С. Скржинчак (зав. музеєм НБ ім. О. М. Горького) — «Рідкісні одеські видання у фондах НБ ім. О. М. Горького»; С. З. Луцик (інженер, член клубу «книголюбів» Будинку вечних) — «Одеське видавництво «Омфалос» і його книжки»; Т. М. Добрінова (зав. відділом масової та ідейно-виховної роботи НБ ОДУ) — «Літографічне мистецтво СРСР».

З теплими спогадами про свого дідуся — видавника Є. І. Фесенка — виступила його онука Віра Євгенівна Хренникова.

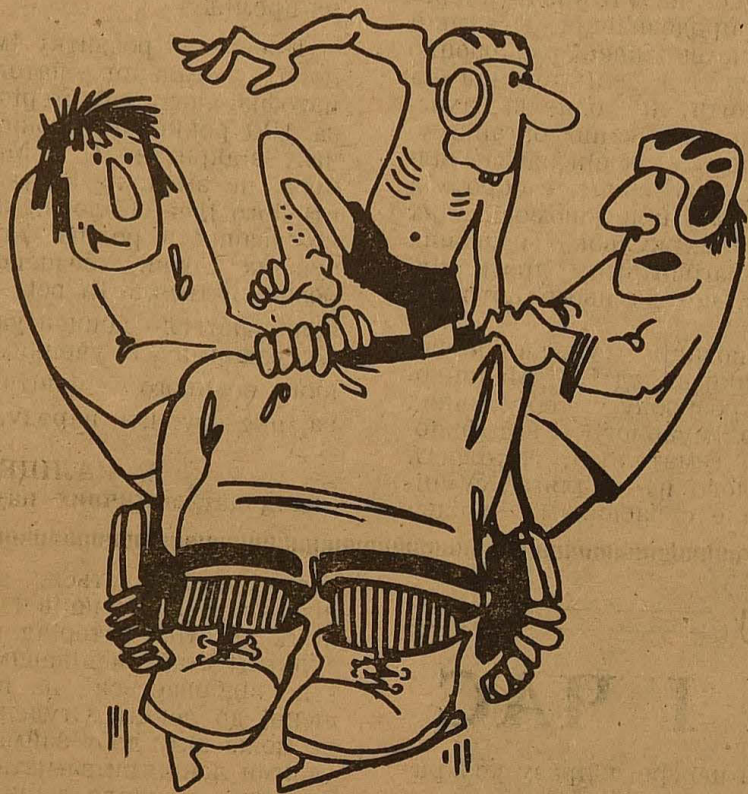
Інженер Одеського конструкторського бюро кінообладнання М. В. Гітельмахер представив цікаву виставку екслібрисів, присвячених першодрукарю Івану Федорову.

Конференція пройшла на високому науковому рівні. В приміщеннях наукової бібліотеки ОДУ та наукової бібліотеки ім. О. М. Горького відкрито тематичні виставки-експозиції.

Т. ПОДМАЗКО.

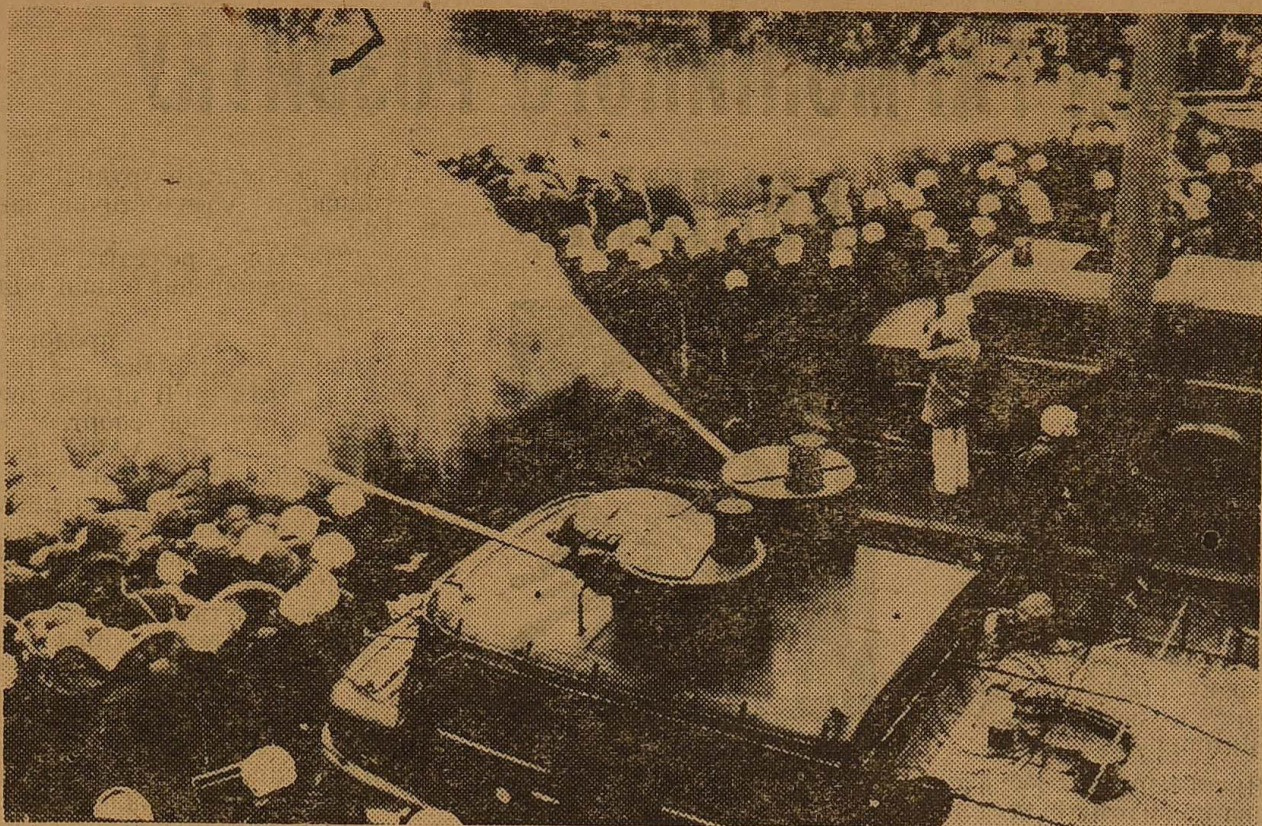
ЗИМНІЕ МОТИВЫ

«В учебных корпусах на Пролетарском бульваре настолько холодно, что впору играть в хоккей»...
(Из писем в редакцию).

Кто в этом виноват? Не знаем...
Гортеплосеть или АХЧ?
Но все мы дружно полагаем:
В хоккей играть нам — горячей!

ФИЛФАКОВЦЫ.

Бонн. Посилени наряди поліції, використовуючи могутні водометні установки, жорстоко розправились з учасниками антивоєнної маніфестації в західнонімецькій столиці. Багато тисяч прихильників миру, котрі з'їхалися

сюди, блокували під'їзні шляхи до бундестагу. Демонстрація проходила під лозунгом: «Ніяких «Першингів-2» і крилатих ракет в Європі!»

Фотохроніка ТАРС

ДОВІДНИК ПРО ДОВІДНИКИ

Все гостріше відчувається необхідність в путівникові по довідникових виданнях. Саме таким путівником стає бібліографічний, анотований вказівник довідникової літератури: «Фізичні та хімічні константи, властивості речовин та матеріалів», котрий видається Всесоюзним науково-дослідним центром Державної служби стандартних довідникових даних при Держкомітеті СРСР по стандартах.

Вказівник виходить щомісячно і містить бібліографічні описи нових довідників, монографій, оглядів, в яких подані численні факти про фізичні константи і властивості речовин та матеріалів.

Опис кожного довідника супроводжується розширеною анотацією, що включає загальну характеристику довідника з указанням, які відомості і якого характеру включені в довідник. Наводиться також короткий зміст окремих глав.

У вказівнику наведені довідники, що містять основні дані про хімічні елементи і їх сполуки, про метали і сплави, полімери і напівпровідники та про найрізноманітніші матеріали, які використовуються в науці і техніці.

В кожному випускові вказівника поміщено опис 40—60 нових довідників, серед яких наводяться не тільки

вітчизняні, а і найважливіші зарубіжні довідникові видання. Особливу цінність путівникові надає те, що в останньому 12-му випуску міститься предметний вказівник до всіх нових довідників, які є в 11-ти випусках за рік, що дозволяє швидко вибрати серед нових довідників необхідний.

Новий путівник по довідникових виданнях надасть неогічену послугу хімікам і фізікам, біологам, інженерам та представникам інших спеціальностей в їх повсякденній дослідницькій і практичній роботі.

С. КИРИЧЕНКО,
головний
бібліограф НБ ОДУ.

ЗИМОЮ ПРО ФУТБОЛ

Люблять футбол студенти університету. І живуть ним круглий рік. Підтвердження цьому — нещодавно завершена першість ОДУ з футболу серед факультетських команд. Було досить цікаво. На 1 етапі визнані лідери — команди юридичного і геолого-географічного факультетів знову зуміли доказати свою перевагу. Юристам вдалося обіграти збірні команди біологічного, філологічного, фізичного факультетів і факультету РГФ. Команда РГФ щедро несподівано зустріла опір з боку істориків, які пропустили лише один

гол на останній хвилині матчу. Після цього геологи без особливого зусилля перемогли команди механіко-математичного і хімічного факультетів.

Матч за III місце між фізиками та істориками закінчився з рахунком 2:1. Учасникам головного фіналу для виявлення переможця довелося скористатися серією 11-метрових ударів. Сильнішими виявилися юристи: вони і стали чемпіонами ОДУ 1983 року.

В гуртожитку № 2 відбулась бесіда студентів історичного факультету — членів клубу «Зустріч» при студраді гуртожитку з старшим тренером одеського «Чорноморця» В. Є. Прокопенком. Бесіда пройшла жваво. Тренер відповів на цілий ряд запитань, що стосувалися футболу, а потім, в свою чергу, поділився думками про причини невдалого виступу команди в другому колі минулого чемпіонату країни, дав характеристику нинішнього складу «Чорноморця».

Студенти залишилися дуже задоволені цією зустріччю.

І. СТЕНГАЧ,
студент III курсу істфаку, слухач ШМЖ.

Турнір в гуртожитку

В п'ятому гуртожитку відбувся шашковий турнір, в якому взяли участь 14 студентів. З перших днів лідерство захопили Пугач, Костов, Пенков і Семеново.

Микола Пугач випередив всіх, набравши найбільшу суму очок. Він і став чемпіоном нашого гуртожитку.

С. ЛИМАРЕНКО,
студентка II курсу ГГФ,
слухач ШМЖ.

Редактор В. НИКОЛАЄВ.

Ректорат, партком, профком, комітет ЛКСМУ і колектив хімічного факультету з глибоким сумом сповіщають про смерть голови Південного наукового центру АН УРСР, академіка АН УРСР, в минулому ректора Одеського університету, доктора хімічних наук, професора

БОГАТСЬКОГО
Олексія Всеволодовича

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійного.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).